

1. Baggrunden for lovforslaget

Forskning skaber ny viden til samfundet og er en vigtig forudsætning for fortsat vækst og velstand. Regeringen har derfor siden sin tiltræden satset på forskning og herunder på forskeruddannelse. I tråd hermed blev der på baggrund af et forslag fra videnskabsministeren indgået en politisk aftale mellem alle partier i Folketinget i 2002 om en reform af forskningsrådssystemet. Dette førte siden til vedtagelsen af lov om forskningsrådgivning m.v. i maj 2003, jf. lovbekendtgørelse nr. 658 af 19. juni 2007.

Med vedtagelsen af den nugældende lov i 2003 blev der indsat en bestemmelse, hvorefter loven skal revideres i folketingssamlingen 2007-08 på baggrund af en evaluering af forskningsrådssystemets rådgivning om støtte til forskeruddannelse, jf. lovens § 40. Videnskabsministeriet gennemførte i denne forbindelse evalueringen »A Public Good – PhD Education in Denmark« i foråret 2006. En del af evalueringen er allerede imødekommet ved etablering af ph.d.-skoler på universiteterne, jf. bekendtgørelse nr. 1368 af 7. december 2007 af lov om universiteter.

Den lovpålagte revision vedrørende forskeruddannelse har givet anledning til at overveje, om der på baggrund af erfaringerne med loven skulle være andre ændringsbehov. Danmarks Forskningspolitiske Råd, Koordinationsudvalget, Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd blev i den forbindelse inviteret til at bidrage med forslag.

På baggrund af ovenstående og i lyset af det fortsatte fokus på forskning og de øgede konkurrenceudsatte forskningsbevillinger ønsker regeringen med lovforslaget at foretage en række tilpasninger af forskningsrådssystemet med henblik på at øge systemets funktionsdygtighed. Regeringen foreslår således en ændring på forskeruddannelsesområdet, som skal understøtte den ændrede organisering af forskeruddannelsen med etableringen af ph.d.-skoler på universiteterne, jf. ovenfor, og lette sagsgangene i forhold til den nuværende organisering af udmøntningen af særlige konkurrenceudsatte midler til forskeruddannelse. Der foreslås endvidere en ændring vedrørende organiseringen af ansvaret for forsknings samarbejdet med Færøerne og Grønland og en præcisering angående virkefeltet for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed. Endelig ønsker regeringen at gennemføre nogle ændringer, som sikrer en mere hensigtsmæssig og smidig sagsgang i forskningsrådene, samt at foretage enkelte tekniske justeringer.

2. De gældende regler

De gældende regler er fastsat i lov nr. 405 af 28. maj 2003 om forskningsrådgivning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 658 af 19. juni 2007, samt i bekendtgørelse nr. 274 af 20. april 2004 om fondsfunktionen under Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Koordinationsudvalget samt i bekendtgørelse nr. 668 af 28. juni 2005 om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed.

Den nugældende lov hjemler oprettelse af følgende organer: Danmarks Forskningspolitiske Råd, Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd, Koordinationsudvalget og Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed.

Koordinationsudvalget har efter den gældende lov til formål at fremme samarbejdet om fondsfunktionen mellem Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd, Danmarks Grundforskningsfond og det øvrige forskningssystem og sammenhængen mellem fondsfunktionen og de øvrige statslige forskningsbevillinger. Endvidere rådgiver Koordinationsudvalget om forskeruddannelse inden for alle videnskabelige forskningsområder, herunder forskerskoleinitiativer, med henblik på støtte og stimulering af den formaliserede forskeruddannelse. Udvalget rådgiver ministeren for videnskab, teknologi og udvikling om støtte til forskeruddannelse og rådgiver desuden efter anmodning ministeren, Folketinget og regeringen om forskeruddannelse i øvrigt.

3. Lovforslaget

3.1. Forskeruddannelse

Efter den nugældende lov rådgiver Koordinationsudvalget videnskabsministeren om støtte til forskeruddannelse, jf. pkt. 2, dvs. udvalget bistår ministeren med udmøntning af den særlige bevilling til forskeruddannelse.

På baggrund af den gennemførte evaluering på forskeruddannelsesområdet og processen med opfølgning på denne, herunder etableringer af ph.d.-skoler på universiteterne, jf. pkt. 1, samt erfaringerne med den nuværende ordning i forbindelse med udmøntningen af den særlige bevilling til forskeruddannelse, foreslås en ny organisering af denne udmøntning. Den foreslåede ændring forudsætter, at videnskabsministeren ikke længere tildeles bevillingskompetencen i forbindelse med den særlige forskeruddannelsesbevilling, men at midlerne via finansloven placeres hos Koordinationsudvalget, som fordeler midlerne til Det Frie Forskningsråd eller Det Strategiske Forskningsråd. Udvalget kan vælge at fordele midlerne til enten Det Frie Forskningsråd eller Det Strategiske Forsk-